

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

יום כיפור

תורת

סגולת אמן ואשי"ר:

כתוב בדברים פרק לב (ג) **כִּי שֵׁם יְקֹזֵק אֶקְרָא הָבוּ גִדְל לְאַלְהֵינוּ:**
חיוב עניית אמן:

ודרשו חז"ל בספרי דברים פרשת האזינו פיסקא שו ומנין שעונים אמן אחר המברך שנאמר הבו גדל לאלהינו. וכן מתבאר במסכת יומא דף לו ע"א תניא, רבי אומר [דברים לב] כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו. אמר להם משה לישראל בשעה שאני מזכיר שמו של הקדוש ברוך הוא אתם הבו גדל. וכן במסכת ברכות דף מה ע"א.

עוד הפליגו חז"ל במעלת אמן

עוד מבואר במסכת ברכות דף נג ע"ב, וכן במסכת נזיר דף סו ע"ב, והתניא, רבי יוסי אומר: גדול העונה אמן יותר מן המברך.

מדוע גדול העונה מהמברך:

והכתב לבאר מדוע גדול העונה במהרש"א חידושי אגדות מסכת סוטה דף מ ע"ב מנין שאין עונין אמן במקדש שנאמר כו'. לפי דעת המקובלים מלת אמן שהוא קיום והאמנת דבר הוא מחבר ומצרף שם הקרי והכתיב דהיינו שם אדני ושם הוי"ה במספר צ"א כמנין אמן והיינו בגבולין שאינו נקרא רק בשם אדני כדאמרי' בס"פ אלו עוברין צריך לכוין גם לשם הכתיב בצירוף במלת אמן וז"ש בסוף מסכת נזיר גדול העונה אמן יותר מן המברך שהוא מצרף הכתיבה וכו'.

מעשה עם ר"ת שפסק בגלל שגדול העונה:

ומבואר במסכת בבא קמא דף צא ע"ב דתניא: ושפך וכסה - מי ששפך יכסה, ומעשה באחד ששחט וקדם חבירו וכסה, וחייבו ר"ג ליתן לו עשרה זהובים. וכתבו התוספות מסכת בבא קמא דף צא ע"ב וחייבו רבן גמליאל ליתן י' זהובים - בפרק כסוי הדם (חולין דף פז. ושם) מוכח שזהו שכר ברכה, וכו' ושכר ברכת המזון ארבע ברכות מ' זהובים, ומעשה באחד שקראו ש"צ לקרות בס"ת ובא אחר וקדם וקרא ושאל לר"ת ואמר לו שיתן לו תרנגולת לשחוט תחת אותם שתי ברכות, ואין נראה לר"ת טעם זה דאם כן למה חייבו ר"ג עשרה זהובים, ועוד פטרו ר"ת משום שיענה אמן וגדול העונה אמן יותר מן המברך, ועוד אמר ר"ת דבבבא אין דנין מילתא דלית ביה חסרון כיס כדאמר לעיל (דף פד:).

והכתב הרא"ש מסכת חולין פרק ו עוד מעשה באחד שאמר למוהל אחד שימול את בנו וקדם אחר ומלו. ותבע הראשון שאמר לו האב למולו מן השני עשרה זהובים. ופטרו ר"ת. דאמר בפרק החובל (דף פד ב) דכל מידי דלית ביה חסרון כיס לא עבדינן שליחותיהו ואפילו אם תפס מפקין מיניה. דכיון שהיה שם בשעת מילה וענה אמן גדול העונה אמן יותר מן המברך ואם לא ענה אמן איהו דאפסיד אנפשיה.

נמצינו למדים שכל אמן עולה עשרה זהובים צא וחשוב שבכל יום יש תשעים אמנים כפול עשר הם תשע מאות זהובים ליום בהנחה שעשרה זהובים שוה עשר דולר אם היו מחלקים לכל מי שיקפיד על כך יוצא כפול שלוששים יום הם עשרים ושבע אלף לחודש, כפול שמנה מאות ארבעים חודשים במשך שבעים שנה יוצא עשרים ושניים מליון שש מאות ושמונים אלף זהובים במשך חייב של האדם. מי לא היה מקפיד ומדקדק אם היה מקבל סכום כזה, אך לצערנו האדם אינו מעריך את סגולת האמן ששכרו גדול עשרת מונים מהקנס של עשרה זהובים ועד כמה היה האדם צריך לדאוג שלא להפסיד שום אמן.

עצת הבן איש חי:

ובגלל חשיבות התשעים אמנים שתיקנו לכל אדם לאומרם בכל יום כתב מרן הבן איש חי שאם נבצר ממנו להתפלל בציבור וכדומא ונחסרו לו אמנים, יאמר פסוק, ברוך השם לעולם אמן ואמן ארבעים וחמש פעם ובסך הכל תשעים אמנים, וכך היה נוהג תמיד בכדי שלא יחסר לו מהתשעים אמנים.

עצה לזכות ביום הדין קורעין גזר דינו:

והנה אנו נמצאים לפני היום הגדול והקדוש ביותר בשנה יום הכיפורים יום שבו נחתם כל אדם על קורותיו בשנה הבאה עלינו לטובה וחז"ל מגלים לנו את הסגולה הגדולה ביותר שיכול האדם בנקל לזכות לחתימה טובה והיא. מבואר במסכת שבת דף קיט ע"ב אמר רבי יהושע בן לוי: כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו, [ג"י הרא"ש של שבעים שנה] שנאמר [שופטים ה] בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'. מאי טעמא בפרע פרעות משום דברכו ה'. רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה - מוחלין לו, כתיב הכא בפרע פרעות וכתוב התם [שמות

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

לב[כי פרע הוא. **אמר ריש לקיש**: כל העונה אמן בכל כחו - **פותחין לו שערי גן עדן**, שנאמר [ישעיהו כו] פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים. אל תיקרי שמר אמונים אלא שאומרים אמן. מאי אמן? אמר רבי חנינא אל מלך נאמן.

קורעין גזר דין של שבעים שנה:

זוהר – רעיא מהימנא כרך ג (ויקרא) פרשת ויקרא דף כ ע"א כל העונה אמן יהא שמיא רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. **וכ"כ בתיקוני זוהר הקדמה דף ד ע"ב.**
ביטול הגזרות בזכות איש"ר:

עוד כתוב באוצר המדרשים (אייזנשטיין) עשרה הרוגי מלכות עמוד תמ"ו: אי"ר ישמעאל אמר לי שר הפנים ידידי שב בחיקי ואגיד לך מה יהא על ישראל עם קדוש, ישבתי בחיקו והיה מסתכל ובוכה ודמעותיו נוטפות מעיניו ויורדות ונופלות עלי, אמרתי לו הדר זיווי מפני מה אתה בוכה? אמר לי ידידי בא ואכניסך בחדרי חדרים ולגנני גנזין, ונטל את הפנקסים ופתח והראני אגרות כתובות בהן צרות מצרות משונות זו מזו, אמרתי לו הללו למי? אמר לי לישראל. אמרתי לו יכולין ישראל לעמוד באלה? אמר לי למחר בא ואראך צרות משונות מאלה. למחר הכניסני בחדרי חדרים והראני צרות קשות מהראשונות אשר לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב אשר לשבי לשבי ואשר לביזה לביזה. אמרתי לו הדר זיווי וכי ישראל לבד חטאו? אמר לי בכל יום ויום מתחדשות עליהם גזרות קשות ורעות, וכיון שנכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין אמן יהא שמיא רבא מברך אין מניחין אותן לצאת מחדרי חדרים. והובא סדר רב עמרם גאון (הרפנס) קריאת שמע וברכותיה. וכן הובא במחזור ויטרי סימן פז, וכ"כ בספר ליקוטי הפרדס מרש"י דף כד ע"א.

עוד הפליגו חז"ל בעונשו של המזלזל באמן:

מאידך מבואר עונשו של המזלזל באמן, במסכת ברכות דף מז ע"א והנה חז"ל החמירו בעונשו של המזלזל באמירת אמן יותר מעבירות חמורות כדלקמן: תנו רבנן אין עונין לא אמן חטופה, ולא אמן קטופה, ולא אמן יתומה, ולא יזרוק ברכה מפיו. **בן עזאי אומר כל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים, חטופה יתחטפו ימיו, קטופה יתקטפו ימיו, וכל המאריך באמן מאריך לו ימיו ושנותיו. וכן נפסק בשו"ע או"ח הלכות תפלה סימן ככד סעיף ח.**

דברי זוהר על השכר והעונש על אמן.

כותב הזוהר בפרשת וילך דף רפ"ה ע"א. מי שלא יודע להוקיר שמו של הקב"ה טוב לו שלא נברא, ואמר ב יהודה עליו נאמר ובוזי יקלו, ומאידך מי שיודע להוקיר את השם בזה שעונה אמן בכונה מושך שפע וברכה ויוצא כרוז להוריד את השפע בזכות פלוני, וכאשר ישראל ממתנינים לענות אמן בכונה כמה ברכות נפתחים מלמעלה וזוכים לשכר גדול בעוה"ז ובעוה"ב וכאשר מתפללים יוצא כרוז בכל העולמות **(ישעיהו כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תקרי אמונים אלא אמונים, ומתקבלת תפילתו, ואילו אדם אינו נזהר לענות אמן בכונה לא פותחים לו השערים ואינו מתברך, ולעתיד בעוה"ב יורד לאבדון מקום שלא יוצא משם לעולם.**

הנס שהיה עם הגר"ח ואלוהין בגלל אמן:

ועד כמה חביב בשמים עניית אמן עד שנעשה נס עם הגר"ח ואלוהין, שמסופר עליו שהוא היה מקפיד כל ברכה לעשות לפני אחר בכדי שיענו אמן על ברכתו ובלעדי זה לא היה מברך, והנה פעם אחת היה שקוע בסוגיה קשה עד שעות הקטנות בלילה עד שכאב לו הראש כי היה מאוד צמא אך כיון שכולם ישנים לא יכול לברך בלי שאף אחד לא יענה אמן על ברכתו והיה לו מאוד קשה, והנה פתאום שומע נקישות בדלת קם ופתח ורואה אחד מתלמידי הישיבה בא והתנצל לפני הגר"ח שהיות והוא עסוק בסוגיה קשה ולא הצליח להבין ניסה לבדוק אם עדיין יש אור בבית הרב ילך לשאול ולכן הוא בא כי ראה שיש אור בבית, כמובן קיבלו בשמחה והושיבו אך ביקש ממנו היות ויש לו כאב ראש יברך לשתות ואח"כ יבאר לו הסוגיה ואכן כך היה הגר"ח בירך ושתה וביאר לו הסוגיה היטב ונפרד ממנו, למחרת הגר"ח נכנס לבית המדרש וניגש לאותו תלמיד להודות לו כי בזכותו יכל לשתות, התלמיד תמה מה הרב רוצה ממנו כבוד הרב אני לא הייתי אצל הרב, הגר"ח לא האמין אמר לתלמיד אבל הרי ביקשת שאני יסביר לך את הסוגיה והסברתי לך האינך זוכר, השיב לרב שהוא כלל לא היה בבית הרב, רק אז הבין הגר"ח שנעשה לו נס ונשלח אליהו בדמות התלמיד בכדי שיוכל לענות לו אמן.

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

מעשה עם הלבוש:

מעשה המסופר ב"עשה פלא" והובא בהרבה ספרים עם בעל הלבוש והרב אבוהב, ובקצרה פעם בעל הלבוש הלך ללמוד אצל הרב אבוהב חכמת התכונה, והזדמן שם פעם שבנו של הרב אבוהב בירך על תפוח והלבוש היה שקוע בלימודו כולם ענו אמן ורק הוא לא ענה, ומיד נידהו הרב אבוהב, הלבוש נהג כדין מנודה שלשים יום ולאחר מכן בא לרבו להבין מדוע השיבו רבו בסיפור שהיה פעם לפני כאלף שנה אשר היו היהודים במדינה של עכו"ם והמלך מידי פעם גזר גזירות קשות, אך למלך היה ידיד טוב יהודי חסיד ויר"ש גדול אשר בכל גזירה שלחו אותו למלך והצליח לבטל את הגזירה, והנה פעם אחת גזר המלך גירוש, ובאו היהודים לאותו חסיד לפני תפילת מנחה וביקשו ממנו שילך למלך אפילו לפני מנחה כי פיקוח נפש דוחה הכל, והלך כאשר הגיע כמובן המלך קיבלו בסבר פנים יפות ושמו בו מאד מאד, בינתיים הגיע כומר גדול וחשוב ממדינה רחוקה למלך וכמובן ערכו סעודה לכבודו והתיישבו והתחיל הכומר לשאת דבריו בברכות מעטירות למלך (בלע"ז) כאשר ראה זאת החסיד החליט בנתיים יתפלל מנחה כד שיגמור אותו כומר, אולם באמצע תפילתו גמר הכומר וביקש מכולם לענות אמן בכדי שברכתו תתקיים, והנה כולם ענו ובדקו ומצאו שרק החסיד לא ענה שהיה באמצע התפילה, מיד התחיל הכומר לצעוק ולתלוש שערותיו שהכל בטל בגלל שלא ענה החסיד אמן, ומיד המלך גזר עליו מיתה משונה וחתכו אותו לחתיכות ושלחו אותו לביתו. והיה לו ידיד גדול שהצטער מאד מדוע קרא לו כדבר הזה, ובא אליו בחלום וסיפר לו בגלל שפעם לא ענה אמן על ברכת בנו, ולכן הקב"ה גלגל עליו מידה כנגד מידה שלא יענה אמן ויקבל מיתה. ובגלל זה אמר הרב אבוהב ללבוש שנידה אותו לכפר על עווננו במקום מיתה.

מעשה שהיה בזמננו כיצד המחלה נעלמה:

מובא מעשה בספר כתר מלוכה עמוד שע"א בשם בעל המעשה שרח"ל פתאום חלתה אישתו במחלה הקשה והרופאים הקציבו לכל היותר תחזיק מעמד עד שלושה חודשים, כמובן שהדבר גרם למשבר גדול במשפחה, ואז בעלה החליט לקבל על עצמו להקפיד לומר אמן ואשי"ר בקול ובכונה ושבזכות זה יתקיימו דברי חז"ל שמאריכין ימיו. ולכן הלך לבית הכנסת שומר אמונים שמקפידים על אמן ואשי"ר בקול וכך עשה בהתמדה לרפואת אשתו, וב"ה כעבור חודשיים כאשר ביצעו בדיקת סיטי התברר שהמחלה נעלמה כליל והיו בתדהמה.

עוד מעשה שנפקד בפרי בטן:

עוד מסופר בספר כתר מלוכה עמוד שפ"ט שסיפר בעל המעשה שלי"ע היה נשוי במשך שנים רבות ולא נפקדו בנים למרות שלא הניחו דבר שלא עשו הן בהליכת לצדיקי הדור להתברך והן טיפול אצל הרופאים אך לא עזר דבר, בצר לו הלך פעם לאדמו"ר מקרלין זצ"ל לשפוך את מצוקתו לפניו, ואמר לו האדמו"ר שיש סגולה בדוקה ומנוסה שאפשר לזכות להיפקד, והיא יעץ לו האדמו"ר שיקח ממתקים לבית הכנסת בערב שבת ויאסוף את הילדים ויבטיחם כל מי שיענה אמן ואשי"ר בקול יקבל שקית אחרי התפילה, ואכן קולם של הילדים בקע בבית הכנסת, וכך המשיך לעשות שבת אחרי שבת כמובן הדבר גרם לחיזוק בבית הכנסת בעניית אמן ואשי"ר ובתוך שנה זו נפקד בבן והיה לשמחת כולם, לאחר שנושע היות והיה לו חבר שלי"ע גם היה מצבו דומה שבמשך שנים רבות לא זכו לבן החליט לגלות לו את הסגולה ואכן החליף את מקומו ואותו חבר היה מביא את הממתקים לילדים ואכן גם הוא נפקד באותה שנה בבן, אלא שהוא המשיך ולא הפסיק וכבר נפקד בשמנה בנים.

מוסר השכל:

עלה בידנו עד כמה מצויה סגולה גדולה עד מאוד המסוגלת לקרוע את גזר דינו של האדם ולהאריך ימיו ושנותיו ולהשפיע עליו שפע וברכה עד בלי די ואף לבטל מעליו כל מיני גזרות קשות ורעות וכל המחלה אשר שם במצרים לא יהיה עליו, ואם כן כיצד האדם יפסיד בידים כזו סגולה במקום ללכת ולחפש אצל כל מיני בני אדם העוסקים בקמעים וסגולות לצאת מצרתו ומצוקתו, הרי לנו הסגולה של התנאים והאמוראים ורשב"י שיכולה לסייע בכל דבר ובלבד שיענה בקול ובכונה ועל ידי זה נזכה כולנו לגמר חתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת בגשמיות וברוחניות אמן ואמן.

בברכת גמר חתימה טובה

הצב"י מרדכי מלכא ס"ט